

Beskæftigelsesudvalget  
Folketinget  
Christiansborg  
1240 København K

07. december 2017

## Vedrørende krav om virksomhedsrettet tilbud til nytilkomne flygtninge

I forlængelse af 2-partsaftalen mellem Regeringen og KL den 18. marts 2016 blev det lovbestemt, at udlændinge som er berettiget til integrationsydelse skal i et virksomhedsrettet tilbud senest en måned efter, at de er ankommet til kommunen (bekendtgørelse nr. 1208 af 27. september 2016). I forbindelse med denne lovændring vil Silkeborg Kommune gerne gøre opmærksom på to problemstillinger: en vedrørende uddannelse til nytilkomne unge og en vedrørende iværksætteri blandt nytilkomne flygtninge.

### Uddannelse til alle

Siden 1990'erne har uddannelsespolitiske målsætninger været med til at sætte en retning for uddannelsespolitikken, herunder med målsætningen om, at 95 procent af en ungdomsårgang skal have gennemført mindst en ungdomsuddannelse i 2015. Dette fokus på uddannelse til alle unge skærpes med *aftalen om bedre veje til uddannelse og job*, som blev indgået d. 13. oktober 2017. Den nye uddannelsespolitiske målsætning lyder, at alle 25-årige skal have gennemført en uddannelse, være i uddannelse eller være i beskæftigelse. Det betyder, at:

- i 2030 skal mindst 90 procent af de 25-årige have gennemført en ungdomsuddannelse.
- i 2030 skal andelen af unge op til 25 år, som ikke har tilknytning til uddannelse eller arbejdsmarkedet, være halveret.
- alle unge under 25 år, der hverken er i gang med eller har fuldført mindst en ungdomsuddannelse har ret til at få en uddannelsesplan og skal gennem en opsøgende og opfølgende indsats tilbydes vejledning om mulighederne for at øge deres formelle kompetencer på kort og på længere sigt.

I Silkeborg Kommune deler vi Regeringens intention om, at alle ledige borgere skal hjælpes den korteste vej til varig selvforsørgelse. Herunder, at den korteste vej til varig beskæftigelse for unge er gennem uddannelse. Uddannelse til flere unge indgår derfor som et centralt led i kommunens beskæftigelsespolitik og konkrete beskæftigelsesindsats. I marts 2016 hævdede Byrådet og Arbejdsmarkedsudvalget ambitionsniveauet yderligere og vedtog en strategi om uddannelse til udsatte unge.

Ud fra et beskæftigelses- og integrationsmæssigt perspektiv finder vi det derfor problematisk, at Integrationsloven (bekendtgørelse nr. 1208 af 27. september 2016) afskærer muligheden for uddannelse til alle unge nytilkomne flygtninge. Unge nytilkomne, der er ikke berettiget til SU er underlagt de nye bestemmelser om en virksomhedsrettet indsats senest efter 4 uger og herefter et kontinuerligt virksomhedsrettet fokus, som ikke giver mulighed for uddannelse. Tilgangen er kortsigtet, og der er stor sandsynlighed for, at mange unge flygtninge godt nok kommer i arbejde, men ikke vil være i stand til at opretholde en varig tilknytning til arbejdsmarkedet, når de ikke har en uddannelse. En stor del af målgruppen vil have et potentiale til at gå uddannelsesvejen, men vil i stedet ende med ufaglærte jobs. Den manglende uddannelse vil derudover ikke kun få negativ betydning for arbejdsmarkedstilknytningen, men også for mulighederne for at deltage i og bidrage til samfundsudviklingen i øvrigt, og dermed være hæmmende for integrationen i bredere forstand.

Som nævnt er vores vurdering, at den bedste og korteste vej til varig selvforsørgelse for unge nytilkomne flygtninge går via en gennemført ordinær ungdomsuddannelse. Såfremt der er en rimelig udsigt til, at de unge nytilkomne flygtninge kan gennemføre folkeskolens afgangsprøve via Grundskole for Unge Udlændinge (GFU), er det kommunens vurdering, at det er den hurtigste og bedste vej til varig selvforsørgelse<sup>1</sup>. Men den aktuelle lovgivning stiller krav om mindst 15 timers virksomhedspraktik om ugen for flygtninge over 18 år, hvor der er usikkerhed om hvorvidt, de kan bestå folkeskolens afgangsprøve. Denne gruppe unge er dermed udelukket fra muligheden for at deltage i et GFU-forløb og arbejde målrettet på at blive i stand til at gennemføre en uddannelse.

#### Iværksætterforløb for nytilkomne

Kravet om deltagelse i virksomhedspraktik spænder også ben for de flygtninge, der har evner og virkestrang i forhold til at starte egen virksomhed. Der er brug for flere job til flygtninge, og derfor er en klar fordel at bakke op om de flygtninge, der kan skabe job til sig selv og andre i form af en iværksættervirksomhed.

I Silkeborg Kommune er der en mindre gruppe blandt de nytilkomne flygtninge, som vurderes at have et stort iværksætterpotentiale. For denne gruppe er det Arbejdsmarkedsudvalgets vurdering, at et målrettet iværksætterforløb vil være den bedste og korteste vej til varig selvforsørgelse.

Silkeborg Kommune har derfor, i samarbejde med det lokale erhvervsråd Erhverv-Silkeborg, udviklet et iværksætterforløb for en mindre gruppe af flygtninge. For at blive visiteret til et iværksætterforløb bliver der foretaget en individuel vurdering af borgerens motivation, erfaring og faglige kompetencer i relation til det at drive virksomhed. Forløbet er dog ikke i overensstemmelse med den gældende lovgivning

---

<sup>1</sup>Mere information vedrørende særlige tilbud om grundskoleundervisning til tosprogede børn og unge i kommunalt regi findes på <https://uvm.dk/kommunale-saerlige-tilbud-om-grundskoleundervisning-til-visse-udenlandske-born-og-unge>

om virksomhedsrettede tilbud efter Integrationslovens § 23b og 23c og er derfor blevet ændret, således at disse flygtninge også deltager i mindst 15 timers virksomhedspraktik om ugen. Dette går i mange tilfælde ud over mulighederne for, at den enkelte kan få sin virksomhed etableret, og kravet om virksomhedspraktik står dermed i vejen for, at vi kan understøtte den korteste vej til varig selvforsørgelse for denne gruppe – lige som det er en hindring for at denne gruppe kan skabe vækst og arbejdspladser i kommunen.

#### Opfordring til ændring af lovgivning ift. anvendelse af uddannelse og iværksætterforløb for nyttilkomne borgere

Den 5. december 2016 besluttede Arbejdsmarkedsudvalget at fastholde en praksis om:

- *at tilbud om uddannelse til alle unge, for hvem det vurderes at være den korteste vej til varig selvforsørgelse, skal fastholdes*
- *at anvende iværksætterforløb i stedet for Integrationslovens § 23b og 23C for den gruppe af nyttilkomne flygtninge, hvor det vurderes at være den korteste vej til varig selvforsørgelse*

Udlændinge- og Integrationsministeriet har vurderet, at denne praksis ikke er i overensstemmelse med den gældende lovgivning på integrationsområdet. På den baggrund har Silkeborg Kommune været nødsaget til at ændre praksis og møde de nævnte grupper med en indsats, der i mindre omfang vurderes at føre til varig selvforsørgelse.

På vegne af Arbejdsmarkedsudvalget i Silkeborg Kommune vil jeg derfor opfordre Beskæftigelsesudvalget til at tage problemstillingen op og arbejde for et regelsæt, der tager højde for, at uddannelse er hovedvejen til et liv med stabil beskæftigelse, selvforsørgelse og trivsel for unge nyttilkomne flygtninge. Dertil at der arbejdes for et regelsæt, der tager hensyn til det beskæftigelses- og jobskabelsespotentiale, der findes hos de nyttilkomne flygtninge, der har forudsætninger for og vilje til at starte egen virksomhed.

Vi stiller os naturligvis til rådighed for yderligere dialog om mulighederne for at tilrette lovgivningen og tilbyder gerne konkrete eksempler på, hvornår de gældende regler er hæmmende for nyttilkomne flygtninges vej ind på det danske arbejdsmarked.

Venlig hilsen

Ivan Greve  
Formand for Arbejdsmarkedsudvalget